

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2025/510)**Motion om att automatisera handläggningen av
enkla tillståndprocesser**

Motion av Jonas Naddebo (C)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog**Sammanfattning av ärendet**

I en motion väckt i kommunfullmäktige skriver Jonas Naddebo (C) om det omfattande regelverk och långa handläggningstider som försvårar för både företag och privatpersoner. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att införa en bygglovsrobot i Stockholms stad samt att ge trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolag i Stockholms stad, utreda vilka fler tillståndprocesser som bör automatiseras.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Exploateringsnämnden avstår från att lämna synpunkter.

Stadsledningskontoret konstaterar sammanfattningsvis att det redan idag finns ett långtgående företagsfrämjande arbete inom staden som i stor utsträckning inbegriper de områden och åtgärdsförslag som motionären lyfter fram som viktiga.

Stadsbyggnadsnämnden ser att de åtgärder som redan har initieras, som till exempel upphandling och implementering av ett nytt, mer effektivt ärendehanteringssystem, utvecklande av e-tjänster, samt en ökad automatisering av nuvarande processer, skapar en tydlig, effektiv och transparent bygglovsprocess för sökande.

Trafiknämnden delar motionärens syn på vikten av automatisering av tillståndprocesserna och konstaterar att ett sådant arbete redan pågår på trafikkontoret.

Stockholms Stadshus AB har i huvudsak ingen annan uppfattning än den som motionären framhåller och kan samtidigt konstatera att det redan pågår arbeten i

staden som syftar till en enkel, snabb och effektiv hantering av olika tillståndsprocesser.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Stockholm ska vara en stad där det är enkelt att göra rätt – för företagare, fastighetsägare och stockholmare. Effektiva, rättssäkra och transparenta tillståndsprocesser är en viktig del av att skapa en god samhällsservice och lägger grunden till ett bra företagsklimat. Digitalisering och smart användning av ny teknik är därför centrala verktyg i stadens utvecklingsarbete.

Jag delar motionärens uppfattning om att automatisering, där det är lämpligt, kan bidra till kortare handläggningstider, ökad förutsägbarhet och ett bättre bemötande. Samtidigt är det viktigt att konstatera att staden redan bedriver ett omfattande arbete inom detta område. I stadens budget och styrdokument betonas vikten av god service till företag, och kommunstyrelsen har ett samordnande ansvar för att utveckla en väg in för företagare. En ny näringslivspolicy med tillhörande etableringsstrategi är också under implementering i staden.

Inom stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde har betydande steg tagits för att stärka bygglovsverksamheten. En omorganisation har genomförts under 2025 års första hälft i syfte att jobba mer effektivt, samla kompetens och skapa bättre förutsättningar för ett långsiktigt utvecklingsarbete. Parallellt pågår upphandling och implementering av ett nytt ärendehanteringssystem som ska möjliggöra ökad digitalisering och automatisering av delar av bygglovsprocessen. Detta arbete syftar till att minska bygglovskön, öka transparensen och frigöra resurser så att medarbetare i högre grad kan fokusera på mer komplexa ärenden. Det är även viktigt att detta arbete tar höjd för de stora förändringar som skett i regelverk, där både boverkets byggregel har förändrats i grunden såväl som en större förändring i Plan- och bygglagen som implementerades med kort ledtid i slutet av 2025.

Även inom trafiknämndens verksamhet pågår ett målmedvetet arbete med digitalisering och automatisering av tillståndsprocesser. Exempel finns redan idag där tillstånd kan ges helt utan manuell handläggning, och ett nytt samlat system för tillståndsgivning är under införande. Detta visar att staden stegvis och strukturerat utvecklar sina arbetssätt utifrån verksamheternas olika förutsättningar. Samtidigt finns det statliga regelverk, såsom ordningslagen, som begränsar kommunens rådighet i vissa tillståndsprocesser, vilket behöver beaktas i bedömningen av stadens möjligheter till ytterligare automatisering.

Mot denna bakgrund bedömer jag att motionens intentioner i huvudsak redan omhändertags inom ramen för pågående utvecklingsarbete i stadens nämnder och bolag. Arbetet med digitalisering och automatisering bör fortsätta på ett ansvarsfullt sätt, med fokus på ökad nöjdhet, rättssäkerhet och likabehandling i myndighetsutövningen.

Bilaga

Motion om att automatisera handläggningen av enklare tillståndprocesser, dnr KS 2025/510-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 18 februari 2026

Karin Wanngård
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson och Johan Paccamonti (alla M), Jan Jönsson (L) och Jonas Naddebo (C) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att tillstyrka motionen i sin helhet
2. Att därutöver anför

Vi välkomnar att stadsbyggnadskontoret uttrycker en positiv inställning till digitalisering och effektivisering av tillståndprocesser. Samtidigt svarar kontoret inte på motionens konkreta förslag. Ett nytt ärendehanteringssystem är välkommet men är något helt annat än att införa en bygglovsrobot och använda artificiell intelligens i handläggningen.

AI-baserade beslutssystem kan snabbt jämföra tusentals tidigare bygglovsbeslut, identifiera liknande ärenden och föreslå konsekventa och korrekta beslut. Det ger en mer förutsägbar, rättssäker och transparent process samtidigt som det frigör tid för handläggarna att fokusera på komplexa ärenden och dialog med sökande.

Automatisering av enkla, regelstyrda ärenden har i andra kommuner lett till kortare väntetider, högre kundnöjdhet och ett bättre företagsklimat.

Kontoret menar att de åtgärder som redan initierats skapar en tydlig, effektiv och transparent bygglovsprocess. Vi tror att många som sökt bygglov och väntat ett halvår eller mer på att få en handläggare inte håller med om effektiviteten.

Att andra kommuner redan har bygglovsrobotar som handlägger vissa ärenden på minuter borde väcka en känsla av både inspiration och handlingskraft, inte passivitet. Stockholm behöver inte uppfinna hjulet själva, men väl svälja stoltheten och lära av dem som visar vägen.

Ersättaryttrande av Nike Örbrink (KD) som är likalydande med Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets gemensamma reservation i kommunstyrelsen.

Ärendet

I en motion väckt i kommunfullmäktige skriver Jonas Naddebo (C) om det omfattande regelverk och långa handläggningstider som försvårar för både företag och privatpersoner. I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att införa en bygglovsrobot i Stockholms stad samt att ge trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att, tillsammans med berörda nämnder och bolag i Stockholms stad, utreda vilka fler tillståndprocesser som bör automatiseras.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Exploateringsnämnden avstår från att lämna synpunkter.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

I finansborgarrådets förslag till budget 2026 framgår det att det ska vara lätt för en företagare att göra rätt och hitta rätt i staden, och därför ska kommunstyrelsen samordna arbetet med att utveckla en väg in för företagare.

Stadsledningskontoret konstaterar att stadens budget och flera styrdokument lyfter fram vikten av ett bra företagsklimat och företagandets stora betydelse för utvecklingen i staden. Stadsledningskontoret konstaterar vidare att en ny näringslivspolicy med tillhörande etableringsstrategi ska fastställas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret delar uppfattningen om vikten av effektiva och rättssäkra handläggningsprocesser. Flera av stadens förvaltningar har redan påbörjat arbete med att digitalisera och i viss mån automatisera tillstånds- och ärendehantering, i syfte att korta handläggningstider och frigöra resurser för mer komplexa uppgifter.

För att stärka bygglovsverksamheten och möta det ökade behovet av effektiv handläggning har stadsbyggnadsnämnden genomfört en omorganisation under år 2025. Den nya strukturen syftar till att tydliggöra ansvar, samla kompetens och skapa bättre förutsättningar för ett fortsatt utvecklingsarbete med fokus på att minska bygglovskön. Flera utvecklingsinitiativ har initierats för att höja effektiviteten, bland annat genom att upphandla ett nytt systemstöd för handläggning som ska stödja automatisering och skapa en tydligare, mer effektiv och transparent bygglovsprocess. Implementering av organisatoriska förändringar och effektivisering ska fortsätta och personella resurser behöver stå i paritet till verksamhetens behov.

Det pågår för närvarande ett flertal utvecklingsprojekt inom stadens organisation med fokus på förbättrad företagsservice och ökad digital tillgänglighet. Flera nämnder

bidrar till att stadens NKI (Nöjd Kund Index) ligger på en hög nivå genom god service och samverkan med andra tillståndsgivande nämnder samt använda sitt NKI-resultat som underlag för verksamhetsutveckling. Staden har ett pågående utvecklingsarbete av e-tjänster och det digitala mötet med staden för företag.

Stadsledningskontoret konstaterar sammanfattningsvis att det redan idag finns ett långtgående företagsfrämjande arbete inom staden som i stor utsträckning inbegriper de områden och åtgärdsförslag som motionären lyfter fram som viktiga.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 16 oktober 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att överlämna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.
2. Stadsbyggnadsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Mikael Blomstrand (C) och Björn Ljung (L), se Reservationer m.m.

Ersätтарыttrande av Mikael Valier Furtenbach (KD) instämmer i förslag från Mikael Blomstrand (C) och Björn Ljung (L).

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 25 september 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ser positivt på remissförslaget och har, som en del av kontorets utvecklingsarbete, startat upp ett arbete i samverkan med stadsledningskontoret gällande konkreta, långsiktiga insatser för att höja effektiviteten och servicenivån vid bygglovshandläggningen, samt för att öka kundfokus i myndighetsutövningen och effektivisera arbetssätt. Kontoret ser att de åtgärder som initieras, som till exempel upphandling och implementering av ett nytt, mer effektivt ärendehanteringssystem, utvecklande av e-tjänster, samt en ökad automatisering av nuvarande processer, skapar en tydlig, effektiv och transparent bygglovsprocess för sökande.

Kontoret ser också att det har potential att skapa möjligheter för kontorets medarbetare att arbeta än mer proaktivt med rådgivning i bygglovsprocessen samt att utveckla verksamheten utifrån stockholmarnas behov.

Trafiknämnden

Trafiknämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 oktober 2025 följande.

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation av Svante Linusson m.fl. (C), se Reservationer m.m.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 juli 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret avgränsar sitt svar till att behandla motionens andra frågeställning avseende uppdraget att utreda vilka fler tillståndprocesser som bör automatiseras.

Trafikkontoret delar motionärens uppfattning att en effektiv och transparent handläggningsprocess vid tillståndsärenden är mycket viktig för staden som helhet, och för den enskilda företagaren. Trafikkontorets uppdrag är att säkerställa trygga, tillgängliga och attraktiva offentliga rum. Det ska också vara enkelt och tydligt när företag söker tillstånd i staden och kontoret deltar aktivt i arbetet med att förbättra NKI-resultatet.

Digitalisering är ett av kontorets prioriterade områden och är central för en effektiv, tillgänglig och transparent tillståndprocess. Automatisering är viktigt för att ge den sökande en så enkel och effektiv ansökningsprocess som möjligt. Det kan även bidra till en mer resurseffektiv arbetsfördelning inom kontoret.

Ett exempel på en automatiserad tillståndprocess som redan används inom trafikkontoret är handläggningen av tillfälliga torghandelsplatser. Tillfälliga torghandelsplatser används vid kortare tillstånd och kan tilldelas max 29 dagar per kvartal. Ansökningen sker direkt i Torgportalen där torghandlaren själv loggar in för att boka, betala och tilldelas tillståndet. Tillståndsgivningen baseras då på att vissa kriterier uppfylls och sker helt utan manuell handläggning.

Nästa steg i digitaliseringen av tillståndprocesserna är upphandlingen av ett nytt förbättrat system för tillståndsgivning. Det nya systemet ska samla de olika tillståndprocesserna i ett och samma system, vilket ökar möjligheterna för effektivare och bättre processer. Prioriterat i kravställningen har varit att säkerställa att det nya systemet bidrar till en ökad digitalisering. Kontoret ser även att systemet ger möjligheter till automatisering av fler delmoment inom kontorets tillståndprocesser. Upphandlingen är i sitt slutskede och implementering av det nya systemet är beräknat till 2026.

Vid upplåtelse av offentlig plats krävs polistillstånd enligt ordningslagen. Kommunen fungerar i detta sammanhang enbart som remissinstans, vilket innebär att Polismyndigheten är den beslutande myndigheten. Detta begränsar kommunens rådgivet i frågan, trots att det ofta är kommunen som har det praktiska ansvaret för platsens användning och skötsel. Kommunen har eftersträvat en mer samordnad hantering av handläggningsprocessen, men det har inte varit möjligt att upphandla ett gemensamt system tillsammans med polismyndigheten.

Därför vill trafikkontoret även lyfta fram den pågående statliga utredningen om att vända ordningslagen, där förhoppningen är att kontoret får ta över hela markupplåtelseprocessen från polisen. Syftet med utredningen är renodla polisens uppdrag till rena ordningsfrågor, samtidigt som staden anses ha bättre förutsättningar att hantera frågor gällande markupplåtelse. Vid en vändning av ordningslagen skulle

kontorets rådighet i frågan öka vilket ytterligare skulle kunna förbättra möjligheterna att effektivisera och digitalisera tillståndprocesserna.

Sammanfattningsvis delar trafikkontoret motionärens syn på vikten av automatisering av tillståndprocesserna och konstaterar att ett sådant arbete redan pågår på kontoret.

Stockholm Stadshus AB

Stockholm Stadshus AB:s yttrande daterat den 13 oktober 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Bolaget har i huvudsak ingen annan uppfattning än den som motionären framhåller och kan samtidigt konstatera att det redan pågår arbeten i staden som syftar till en enkel, snabb och effektiv hantering av olika tillståndprocesser.

Bolagskoncernen har ett minimalt ansvar vad gäller tillståndsgivningen inom staden men kan, som SBR nämner, bistå med förslag på goda exempel från andra kommuner. Bolagskoncernen kan dessutom vara en stödjande funktion när det kommer till att testa ny teknik mm. då bolagen också kommer nyttja dessa tjänster.

Underremiss

Stockholm Business Regions remissvar har följande lydelse:

Bolaget ser positivt på hur ny teknik och digitala verktyg kan underlätta och effektivisera processer i staden. I fråga om automatisering finns det redan pågående utredningsarbete i staden som syftar till en enkel, snabb och effektiv hantering av olika tillståndprocesser. Bolaget är positivt till arbete som syftar till att identifiera vilka tillståndprocesser som bör automatiseras och till en bygglovsrobot för enklare bygglovsärenden. Bolaget bidrar gärna med ytterligare förslag på goda exempel från andra kommuner som visar på hur detta arbete kan göras.

Reservationer m.m.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Mikael Blomstrand (C) och Björn Ljung (L)

Mikael Blomstrand (C) och Björn Ljung (L) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen i sin helhet samt att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att stadsbyggnadskontoret uttrycker en positiv inställning till digitalisering och effektivisering av tillståndprocesser. Samtidigt svarar kontoret inte på motionens konkreta förslag. Ett nytt ärendehanteringssystem är välkommet men är något helt annat än att införa en bygglovsrobot och använda artificiell intelligens i handläggningen.

AI-baserade beslutssystem kan snabbt jämföra tusentals tidigare bygglovsbeslut, identifiera liknande ärenden och föreslå konsekventa och korrekta beslut. Det ger en mer förutsägbar, rättssäker och transparent process samtidigt som det frigör tid för handläggarna att fokusera på komplexa ärenden och dialog med sökande. Automatisering av enkla, regelstyrda ärenden har i andra kommuner lett till kortare väntetider, högre kundnöjdhet och ett bättre företagsklimat.

Kontoret menar att de åtgärder som redan initierats skapar en tydlig, effektiv och transparent bygglovsprocess. Vi tror att många som sökt bygglov och väntat ett halvår eller mer på att ens få en handläggare inte håller med om effektiviteten.

Att andra kommuner redan har bygglovsrobotar som handlägger vissa ärenden på minuter borde väcka en känsla av både inspiration och handlingskraft, inte passivitet. Stockholm behöver inte uppfinna hjulet själva, men väl svälja stoltheten och lära av dem som visar vägen.

Trafiknämnden

Reservation av Svante Linusson m.fl. (C)

Svante Linusson m.fl. (C) föreslår att nämnden beslutar att tillstyrka motionen i sin helhet samt att därutöver anföra följande:

Vi välkomnar att trafikkontoret uttrycker en positiv inställning till digitalisering och effektivisering av tillståndprocesser. Samtidigt vill vi understryka att arbetet med att utveckla stadens användning av artificiell intelligens i hög utsträckning behöver ske i samordning mellan kontor och förvaltningar.

AI-baserade beslutssystem kan snabbt jämföra tusentals tidigare tillståndsansökningar, identifiera liknande ärenden och föreslå konsekventa och korrekta beslut. Det ger en mer förutsägbar, rättssäker och transparent process samtidigt som det frigör tid för handläggarna att fokusera på komplexa ärenden och

dialog med sökande. Automatisering av enkla, regelstyrda ärenden har i andra kommuner lett till kortare väntetider, högre kundnöjdhet och ett bättre företagsklimat.

Att andra kommuner redan har robotar som handlägger vissa ärenden på minuter borde väcka en känsla av både inspiration och handlingskraft, inte passivitet. Stockholm behöver inte uppfinna hjulet själva, men väl svälja stoltheten och lära av dem som visar vägen